

Stilling, og jeg vil derfor nu være fri for den; og det er dog en Stilling, som ibetmindste meget ofte kan bringe ham i et stærkt Forhold til den hele Commune.

Jeg skal ikke gjentage, hvad der allerede i den Anledning er udtalt af de to ærede Medlemmer, til hvem jeg før sigtede. Seer man nu fremdeles hen til § 22, saa hedder det der: „Det paaligger Byraadet, og særligt Borgmesteren, at føre et nøie Tilsyn med Byens Rassevæsen“. Dette kan altsaa ikke være det Tilsyn, han udøver paa Statens Begne, men et Tilsyn, han skal udøve som Medlem af Byraadet eller Communalbestyrelsen. Jeg kan derfor virkelig ikke indsee Andet, end at denne Nægtelse af, at Borgermesteren skal være Formand, naar man dog vil, at han skal være Medlem af Byraadet, — og dette mener jeg er en absolut Følge af, at han har med Communalforvaltningen at gjøre, — er overordentlig uheldig, og at der ikke gaaer et fast eller bestemt Princip derigennem. Dette kan man forøvrigt heller ikke undre sig over; thi, da Forslaget blev forelagt i det andet Thing, gif den ærede Indenrigsminister ud fra, hvad jeg anseer for at være det rigtige Princip, at, naar og saalænge Borgermesteren er indsat af Staten, ikke blot for at føre Tilsyn med, men ogsaa for at være medudøvende af den communale Forvaltning, maa han ikke blot være født Medlem af Byraadet, men ogsaa tillige født Formand. Jeg skal ikke her bybere indlade mig paa, hvorvidt den Forandring, som er skeet ved Loven af 23de Januar 1862, er et Fremskridt eller et Tilbagekridt, eller maa sige snarere en Slingring i den communale Forvaltnings Udvikling; det ligger heller ikke for Diebliffet saa nært, at jeg kunde indlade mig derpaa. Jeg siger altsaa, at, da Lovforslaget blev forelagt, gif Ministeriet ud fra, at Borgermesteren skulde være født Formand i Byraadet. Senere har man forandret dette Princip, men man har ikke forandret det tilbunds. Man har forandret det saaledes, at man kunde faae den Tanke gennemført, der synes at have ligget det andet Thing stærkest paa Sinde, og jeg kan her ikke tilbageholde den Bemærkning, at jeg vilde have ønsket, at Regjeringen havde holdt stærkere fast paa det

Princip, som den fra Begyndelsen af ansaae for at være rigtigt. — En lignende Afvigelse fra et rigtigt Princip forekommer mig at findes allerede i § 2. Saaledes, som ogsaa bemærket af flere Talere, er der jo dog virkelig Sager, som det er vigtigt at komme til Ende med, og som man ikke kan slippe fra sig i det Uendelige, fordi der er ligemange Stemmer for dem og mod dem. Der maa dog finde en Afgjørelse Sted af enhver Sag, og Umuligheden deraf maa holdes borte. Jeg skal ikke gaae videre ind paa, hvorledes dette bør skee, omendstjændt jeg for mit Vedkommende ganske vist antager, at Borgermesteren ifølge sin Stilling maa gjøre Udslaget, naar Stemmerne ere lige, men jeg troer, at man i alt Fald vil kunne forsones dem, der have saa Meget imod, at der hos Den, som fører Formandskabet i en Forsamling, ligger en saadan afgjørende Stemme, og som frygte saa meget for, at en vis udbortes Rigestillelse skal lide Staar ved Hjælp af et Vædringsforslag, som jeg agter at stille til denne Lov, som ogsaa til Loven om Sognecommunernes Styrelse.

Dette med Hensyn til den ene Side af de Principer, som jeg anseer det for rigtigt, at man lægger til Grund for en Communallov og consequent gennemfører. Det Andet, jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, er, at man her, ligesom ogsaa med Hensyn til Loven om Sogne- og Amtcommunerne, ikke har lagt tilstrækkelig Mærke til, at der dog maa sørges for, at Staten ikke taber sig i Lutter enkelte Communer, at Hensynet til at tilvejebringe den størst mulige communale Frihed dog ingenlunde bør lade os tabe af Sigte, at der bør være et fælles Baand, som knytter alle Communerne til Staten, at Staten ikke blot maa have sit Tilsynshverv iagttaget, men at Communerne ogsaa maae staae i et bestemt Forhold til Staten, for at Regjeringen til alle Tider og om Alt, hvad der vedkommer de enkelte Communes Forhold, kan erholde de Oplysninger og den Underretning, som den til enhver Tid trænger til. Det forekommer mig heller ikke, at dette Princip er iagttaget, eller at der findes noget Sted i Lovforslaget, hvor egentlig Statens tvingende Magt og Commu-